

ELŐTERJESZTÉS

Marcali Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. május 26-i soros nyílt képviselő- testületi ülésére

Marcali Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatáról

Tisztelt Képviselő- testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 58/B. § (2) bekezdése értelmében a 2000 fő feletti települési önkormányzatoknak el kellett készíteni a szociális szolgáltatástervezési koncepciójukat. A koncepciót Marcali Város Önkormányzata elkészítette. Az Szt. 92. §- a értelmében azonban a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A koncepció felülvizsgálatát elkészítettük, azt a helyi szociális politikai kerekasztal, az azon résztvevő, Marcaliban szociális szolgáltatást nyújtó intézményvezetők és a nemzetiségi önkormányzat is véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kérem, hogy az előterjesztés mellékletében szereplő koncepció a Képviselő- testület tárgyalja meg és szíveskedjen elfogadni.

Marcali, 2016. május 23.

Dr. Sütő László s.k.
polgármester

Határozati javaslat

Marcali Város Önkormányzatának Képviselő- testülete (a továbbiakban: képviselő- testület) az előterjesztést megtárgyalta és Marcali Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatát jóváhagyja.

Felelős: Dr. Sütő László polgármester

Határidő: értelem szerint

A MARCALI VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

**SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI**

KONCEPCIÓJÁNAK

FELÜLVIZSGÁLATA

2016.

*Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának
felülvizsgálata 2016.*

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
I. Fejezet.....	3
I. 1. A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatának szükségessége, jogi és elvi alapjai	3
1.1. A felülvizsgálat szükségessége, jogszabályi alapja	3
1.2. A felülvizsgálat elvi alapjai.....	3
I.2. Fejlesztési irányok, célkitűzések	4
II. FEJEZET	6
II. 1. A településre vonatkozó főbb adatok.....	6
II. 2. A népességre vonatkozó főbb adatok	6
II. 3. Foglalkoztatási helyzet.....	9
II. 4. Az egészségügyi ellátás helyzete.....	11
4.1. Egészségügyi alapellátás.....	11
4.2. Egészségügyi szak- és fekvőbeteg ellátás.....	14
II.5. A roma nemzetiség és a fogyatékkal élők helyzete.....	15
III. FEJEZET	16
A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások és természetben nyújtott szociális ellátások	16
3.1. Települési lakhatási támogatás	17
3.2. Méltányossági ápolási díj	18
3.3. Gyógyszerköltségek viseléséhez nyújtott támogatás	19
3.4. Rendkívüli települési támogatás	20
3.5. Köztetetés.....	22
IV. FEJEZET	23
Megvalósítandó feladatok	23

I. Fejezet

I. 1. A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatának szükségessége, jogi és elvi alapjai

1.1. A felülvizsgálat szükségessége, jogszabályi alapja

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése értelmében a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás *kétévente felülvizsgálja és aktualizálja.*

A fentiek alapján Marcali város esetében a szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatát végezzük el jelen esetben, azzal, hogy mivel a Marcali Többcélú Kistérségi Társulás (a továbbiakban: Társulás) által fenntartott Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon (a továbbiakban: SZESZK) keresztül biztosítjuk a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított szociális ellátások mindegyikét, azok esetében a felülvizsgálatot is a Társulás köteles elvégezni. Így a Marcali Városi Önkormányzat által felülvizsgált jelen koncepció azokat nem tartalmazza. A felülvizsgálat csak a szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokra terjed ki.

1.2. A felülvizsgálat elvi alapjai

A hatékony és modern szociális ellátórendszer működtetéséhez szükséges tisztázni azokat az *alapelveket*, amelyeknek a szolgáltatások biztosítása során folyamatosan érvényesülniük kell, és meghatározó erejűek mind a döntéshozók, mind pedig a szolgáltatást működtetők számára, és egyúttal amelyek a szolgáltatást igénybevevők számára alapvető fontosságúak. Ezen alapelveket, sarokköveket *továbbra is* az alábbiakban határozzuk meg:

Misszió

1. *Mindenkinek elidegeníthetetlen joga van az emberhez méltó életre és a szociális minimum biztosítására.*
2. *Ezen fenti jog minél hatékonyabb érvényesülése érdekében mindenki számára egyenlő módon, mindennemű hátrányos megkülönböztetés és előítélet elutasítása mellett biztosítani kell a szociális jogok érvényesítésének lehetőségét.*
3. *A döntéshozókat és a szolgáltatások működtetőit tevékenységük ellátásának minden pontján az emberiség, emberség, az egyén alapvető jogainak legnagyobb tiszteletben tartása, valamint a családok egyben tartása és biztonsága kell, hogy vezesse.*

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata 2016.

- 4. A szociális intézmények támogató szerepe azt az alapvető célt szolgálja, hogy az egyén és a családok védelme, a helyi társadalom zavartalan együttélése minél hatékonyabb módon megvalósuljon, és ehhez a legmegfelelőbb eszközöket nyújtsa.*
- 5. A helyi önkormányzat és annak intézményei döntő, felelős szerepet vállalnak a szociális ellátórendszerben és koordinatív szerepet töltenek be a szociális szolgáltatásokat nyújtó egyházi, non-profit és piaci szervezetek vonatkozásában.*

Értékek

Az alapelvek keretein belül szükséges volt felállítani olyan *értékpreferenciákat*, amelyeknek folyamatosan érvényesülniük kell a helyi szociálpolitikában, illetőleg a szociális szolgáltatások biztosítása során. Ezen értékek érvényesülését továbbra is meghatározónak tartjuk.

- Cél, hogy a szükségét szenvedők ne maradjanak ellátás nélkül (szociális biztonság)*
- Cél, hogy valamely „társadalmi vagy gazdasági kockázat” bekövetkezése esetén az egyén vagy a család életszínvonala ne süllyedhessen méltánytalanul nagyot (relatív biztonság)*
- A szociális ellátások és szolgáltatások alapvetően a megbomlott szociális egyensúly korrekcióját hivatottak biztosítani*
- A szolgáltatások nyújtása során lehetőség szerint törekedni kell megfelelő differenciáltaságú szolgáltatás nyújtására az igénybevevő személy rászorultságára és egyéb személyi körülményeire való tekintettel*
- Az ellátások, szolgáltatások ügyfélbarát, egyénre szóló biztosítása szükséges*
- Alapvető érték a társadalmi integráció erősítése, elősegítése*
- A szolgáltatások nyújtása során lehetőség szerint törekedni kell a minőségre, a hatékonyságra és a hatásosságra*
- Szektorsemlegesség*
- Innováció*

A 2008. évi szociális szolgáltatástervezési koncepcióban foglalt egyéb feladatok, fejlesztési irányok, célkitűzések a jelen felülvizsgálatban említett változások megtörténtétől függetlenül továbbra is érvényben vannak, azokat követendően és elerendőnek tartjuk. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások tekintetében megfogalmazottakat azonban a továbbiakban, tekintettel a társulás keretében történő fenntartásra, a koncepció felülvizsgálata során e körben újragondolni nem szükséges.

I.2. Fejlesztési irányok, célkitűzések

Az Szt. hatálybalépése óta (1993) eltelt időben a szociális szolgáltatások köre jelentősen bővült és átalakult, maga a törvény 102 alkalommal már módosult, és további kettő módosítása fog a közeljövőben hatályba lépni.

A rengeteg módosítás utal arra, hogy a rászorultak védelmét a döntéshozók abban a technikában látták biztosítani, hogy ahol megjelent egy szükséglet, ott válaszul egy új

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

---

szolgáltatás került létrehozásra, sajnos ez részben továbbra sem változott, hacsak annyiba nem, hogy az elmúlt időszak hatásköri változásai miatt úgy érzékeljük, hogy a döntéshozó a kérelmezőtől messzebb került. A szociális ágazat nagy hatásköri változásai és a rendszer újragondolása is a vonatkozó jogszabályok számtalan módosítását indukálták. A változások pedig egyre inkább az egészségügyi ellátórendszer problémáival is szembesülnek.

Elégedettek azonban nem lehetünk, célként a szolgáltatásfejlesztést, a demográfiai változásokból eredő szükségletek kielégítését és a családok szociális jellegű problémáinak komplex módon történő kezelését, a források hatékonyabb felhasználását és az ehhez szükséges megfelelő tervezést, a hatékony információ- áramlást kell kitűznünk.

VITAANYAG

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

II. FEJEZET

Általános jellemzők

II. 1. A településre vonatkozó főbb adatok

A 2008. évi koncepció elkészítése óta bekövetkező, ezen fejezethez kapcsolódó változások ismertetésére kerül itt sor. Az itt nem módosított, alapkoncepcióban foglaltak változatlanul érvényesek.

A korábbi évtizedekben Marcali járási székhelyként, jelenleg kistérségi központként, 2013. január 1- jétől pedig ismét járásszékhely településként meghatározó szerepet játszik a környék, illetőleg a vonzáskörzetébe tartozó 37 (a Marcali Járás településeinek száma), illetve 38 (a Marcali Kistérség településeinek száma) község lakosságának életében.

Marcali az 1977. évben kapott városi minősítést. A négy külső településrész: Bize, Boronka, Horvátkút és Gyóta ekkor már szerves része volt. Marcali középfokú igazgatási, ellátó és foglalkoztatási központként a kistérség centruma. A járási hivatalok felállítását követően, 2013. január 1- jétől ismét járási székhelyként meghatározó szerepet tölt be.

A közlekedést érintően az előző felülvizsgálattól eltelt időszakban változást jelentett, hogy elkészült a 68- as út Marcalit elkerülő szakasza, amely a környező települések lakói számára a megyeszékhely, illetve a Balaton- part, az M7- es autópálya megközelítését gyorsítja.

Marcaliban az elmúlt évszázad kezdetétől jelen volt a tejipar, jelenleg a Marcaliban lévő üzem a Mizo Kft. azonos profillal működteti.

1995-ben kezdte meg marcali termelését, és a 2015. évben ünnepelte 10 éves városi működését a ZIEHL-ABEGG Motor- és Ventilátorgyártó Kft.. A dolgozói - folyamatos technológiai fejlesztés mellett - motortekercseléssel, védőrácsgyártással, alumíniumöntéssel foglalkoznak. A kezdetek óta a folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően a gyár az egyik legjelentősebb foglalkoztató a városban. A gyár területén számos fejlesztés valósult meg.

A város gazdaságát színesítik a szupermarketek: a Penny, a Lidl és a Spar. A Tesco is immár több mint 5 éve üzemeltet hipermarketet a város északi határában, a város jelentős munkáltatója.

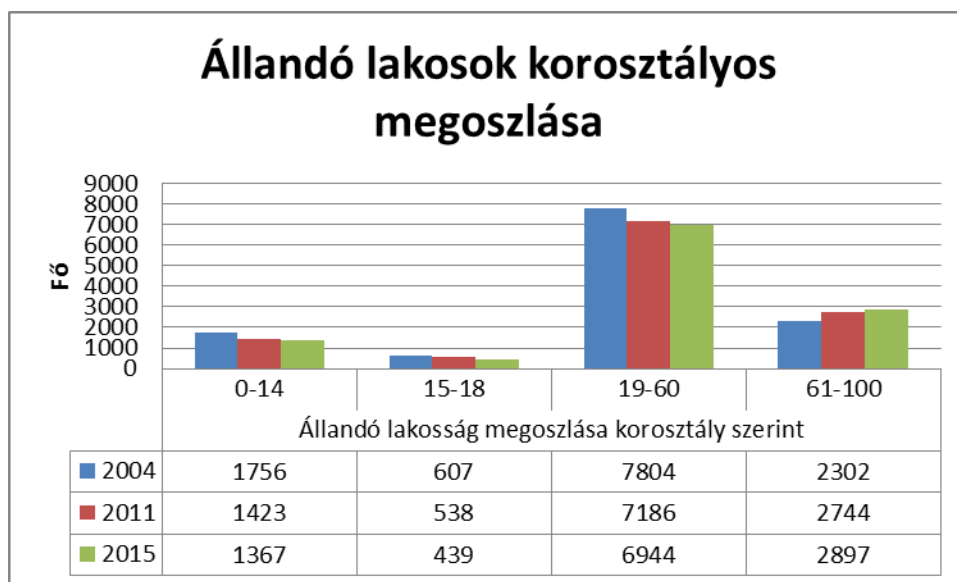
II. 2. A népességre vonatkozó főbb adatok

A magyar lakosság körében tapasztalható apadó népesedési tendencia 1990-től Marcaliban is megfigyelhető. Állandó lakóinak száma 2015. december 31-én 11.647 fő volt, amely megközelítően 6,5%-os csökkenést mutat a 2004-es (12.469) adatokhoz képest.

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

A vizsgált időszakban a legnagyobb arányú csökkenést a 0-14 év és a 19-60 év közötti, vagyis az aktív korúnak számító korosztály mutatja, míg a 61 éven felüliek száma továbbra is emelkedő tendenciát mutat.

Népesség-nyilvántartás adatai

A születések és halálozások 2008-2015. éves adatait az alábbi táblázat foglalja össze.

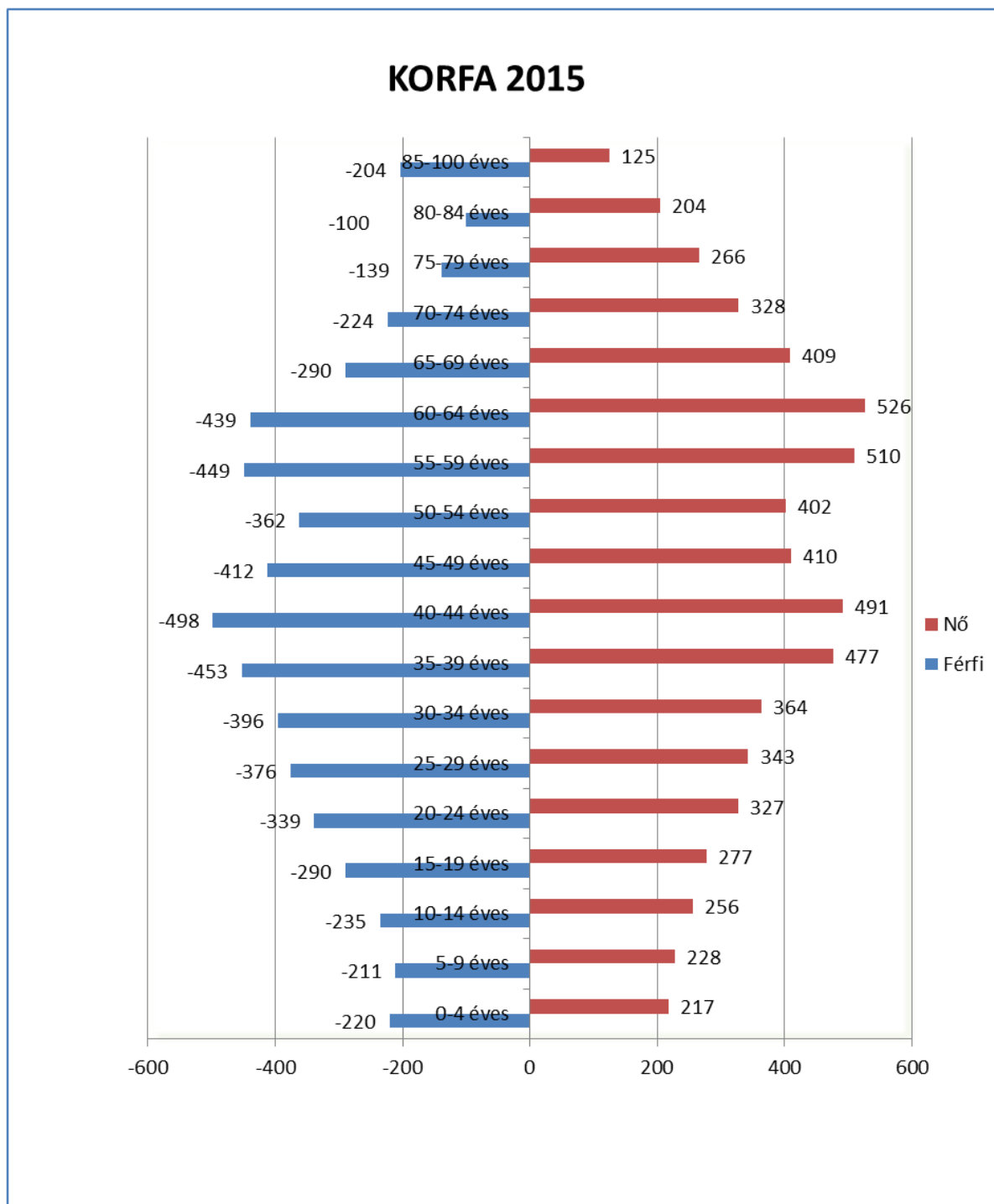
Népesség-nyilvántartás adatai

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

A városban és környékén az elöregedés folyamata – a fentiek alapján – felgyorsult. A 2004- es évi adatok szerint a városban 2302 fő a 60 éven felüli, ami az összlakosság 18%-a, 2011-re ez az arány 23%-ra, majd 2015- re 24,9 %- ra nőtt. A népességfogyás mindenekelőtt a születések számának csökkenésével és a halálozási rátához való viszonyával magyarázható. Az elöregedés folyamatát pedig jól jellemzi az alábbi Marcali korfa, amely a 2015. december 31- i adatok alapján készült.

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

Forrás: Somogy Megyei Kormányhivatal

ÖREGEDÉSI INDEX VÁLTOZÁSA

2012	140, 5%
2013	135, 0 %
2014	138, 1 %
2015	143, 3 %

Forrás: Somogy Megyei Kormányhivatal adatai

A demográfiai jellemzők túlnyomó része továbbra sem kedvező. A demográfiai mutatók az időskorúak arányának növekedését jelzik, ezért a szociális alapellátásban ezt a célcsoportot érintő szolgáltatások iránti igények növekedésére lehet számítani. Az öregedési index egy arányszám, ami azt mutatja meg, hogy 100 tizenöt év alatti lakosra mennyi időskorú, azaz hatvanöt év feletti lakos jut. A megyei (127) átlagnál Marcali jóval kedvezőtlenebb helyzetben van (143,3).

II. 3. Foglalkoztatási helyzet

Marcali város aktív lakosságának jelentős része a közintézményekben, illetve a nagyobb vállalkozások által üzemeltetett munkahelyeken dolgozik, de a Balaton közelsége miatt a turizmusban idényjelleggel foglalkoztatottak száma is jelentős. Jelentős foglalkoztatók a városban például: a Ziehl- Abegg Kft, az Industrie Elektrik Kft., a Marylla Kft., a Mizo Kft., a Videoton, a KLIK, a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, a Marcali Kistérségi Többcélú Társulás fenntartásában lévő Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ, valamint a Marcali Városi Önkormányzat intézményei.

A foglalkoztatási helyzetet árnyalja az elmúlt években egyre nagyobb aktív korú munkanélkülit érintő közfoglalkoztatás. Korábban a munkanélküliség csökkentésére alkalmas fejlesztési, felújítási, különösen infrastrukturális és környezetvédelmi közfeladatok ellátásának ösztönzése céljából a települési önkormányzatok és kistérségek központi pályázatok igénybevételevel közmunkaprogramban vehettek részt. Marcali Város Önkormányzata és a Marcali Kistérségi Többcélú Társulás 2011 óta is minden évben a lehetőségekhez képest minden közfoglalkoztatásra vagy képzésre irányuló programban részt vett.

Az Szt. módosítása arra kötelezi az aktív korúak ellátásában részesülőket, hogy a jogosultság megállapításának jogerőre emelkedését követően 1 éven belül legalább 30 nap munkavégzést igazolni tudjanak, ellenkező esetben a jogosultságuk megszűnik, és így a megélhetésük is veszélybe kerül. Mindez a közfoglalkoztatásban való részvétel iránti igényt jelentősen növelte és növeli.

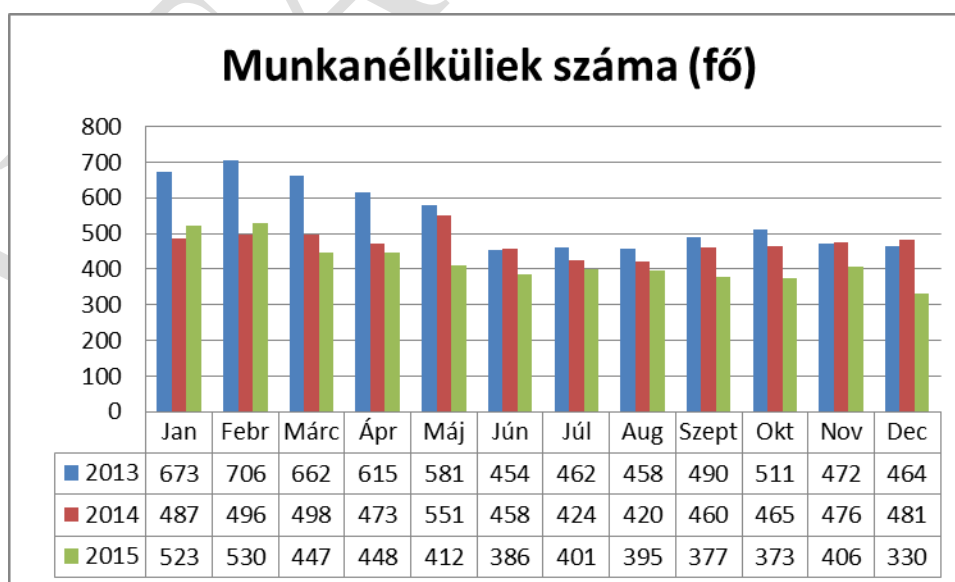

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

Marcali Kistérségi Többcélú Társulás adatai

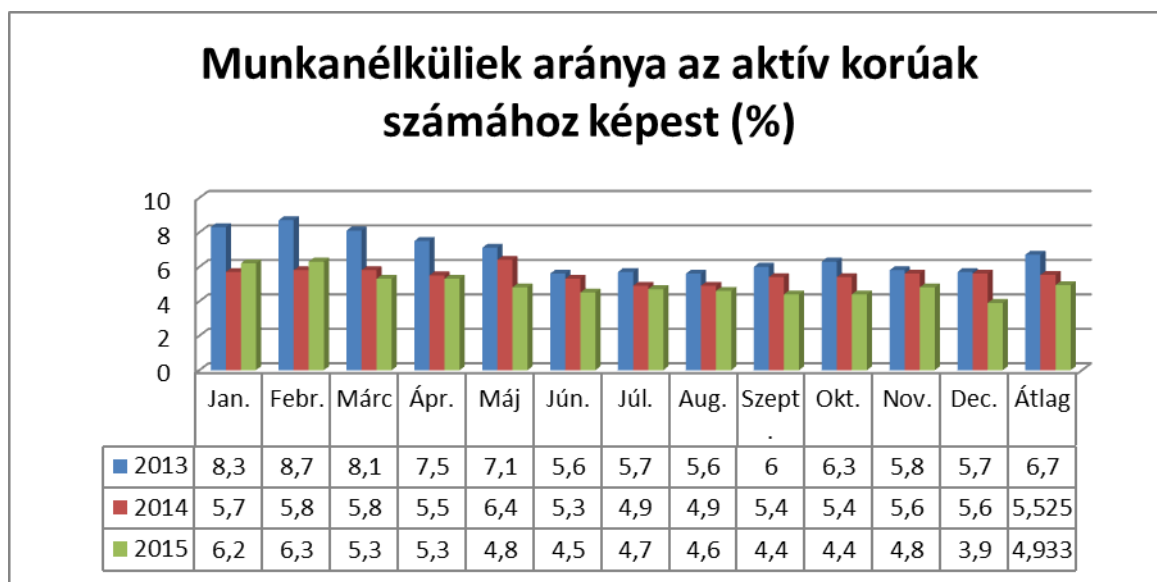
A Somogy Megyei Kormányhivatal Marcali Járási Hivatala Járási Munkaügyi Kirendeltségén az aktív korú, regisztrált munkanélküliek száma a 2013-2015. évben az alábbiak szerint alakult.

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai – www.nfsz.hu

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai – www.nfsz.hu

A korábban kimutatható általános tendencia, miszerint az év folyamán a munkanélküli-állomány március-áprilistól kezdve csökken, majd ősztől ismét növekszik, megváltozott. A közfoglalkoztatás bevezetésével és minden évben, akár év belül is annak szabályai változásával a munkanélküliek száma az egyes közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan időszakos változást mutat. A programok az elmúlt években általában márciusban indultak, éven túli áthúzódásra nem volt lehetőség, ez azonban a 2015. évben megváltozott, ami a számokban is jól látható. A téli időszakokkal kapcsolatos munkálatok elvégzésére is lehetőség van közfoglalkoztatásba vonásra, illetve többször van éven belül is lehetőség az új programokban való részvétellel a munkanélküliek számának csökkentésére.

II. 4. Az egészségügyi ellátás helyzete

4.1. Egészségügyi alapellátás

Az utóbbi években a város egészségügyi alapellátási helyzete - részben az országhoz hasonlóan- számos változáson ment keresztül. 2011. június 27. napján a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Egészségügyi Államtitkársága publikálta az Újjáélesztett Egészségügy Gyógyuló Magyarország- Semmelweis Terv az egészségügy megmentésére szakmai koncepció” elnevezésű dokumentumot (a továbbiakban: Semmelweis terv). A koncepció

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata 2016.

tartalmazza, hogy „az alapellátás az ellátórendszer kulcseleme, ezért **prioritásként kell kezelni az alapellátást**. Erősíteni szükséges a házi orvosi, házi gyermekorvosi hálózat képességét és *érdekeltségét a helyben befejezett ellátások arányának növelésére, a prevencióban, egészségnevelésben* való aktív részvételre. Ennek érdekében *csökkenteni kell adminisztratív terheit*, támogatva egyúttal a korszerű *műszerpark* kialakítását. (...) **A közfinanszírozott állami egészségügyi rendszer alapköve az alapellátás**. Az alapellátás teszi ki az orvos-beteg találkozások legnagyobb arányát, s emellett itt jelenik meg nyomtatékosan a „megelőzés – gyógyítás – gondozás triászának” mindhárom eleme.”

Városunkban az alapellátás tekintetében az elmúlt években számos változás következett be. Többször szembesültünk az elmúlt három évben házi orvosi körzet feladatellátási problémájával, több alkalommal volt hónapokig betöltetlen, helyettesítéssel ellátott házi orvosi körzetünk.

Elsőként a Marcali V. számú felnőtt házi orvosi körzet házi orvosa befejezte be a városban munkáját, a feladat ellátását a körzetben több hónapon keresztül helyettesítéssel tudtuk csak megoldani, ami az egyébként is a városban, illetve a környező kis településeken dolgozó kettő házi orvosra rótt többletterhet. Végül a körzet feladatellátása körzetösszevonással oldódott meg. A körzet vegyes körzet lett, kiegészült a korábbi Marcali V. számú körzet felnőtt lakosságával Sávoly, Szegerdő, Főnyed és Szókedencs vegyes községe.

Aztán váratlan haláleset miatt üresedett meg a Marcali I. számú felnőtt házi orvosi körzet 2014- ben, mely működését szintén több hónapon keresztül csak helyettesítéssel sikerült megoldani. A körzet feladatellátását végül fiatal házi orvossal kötött feladatellátási szerződés oldotta meg. Az új házi orvos 2016. januárjában kezdte meg városunkban munkáját.

2015- ben nyugdíjba vonult a Marcali II. számú gyermek házi orvosi körzetben feladatokat ellátó doktornő is. A körzet jelenleg is betöltetlen, az első időszakban felváltva látta el a három gyermekorvos, majd 2015. október 1- jétől egy csecsemő- és gyermek szakorvos látja el a körzetben a feladatokat helyettesítéssel.

A felnőtt-, mind a gyermek, illetve a vegyes házi orvosi körzetben dolgozó házi orvosok munkájukat az önkormányzattal kötött szerződés alapján területi ellátási kötelezettséggel végzik, miként említettem, jelenleg csak az egyik gyermek házi orvosi körzet betöltetlen. Mindegyik körzetben rendelkezik a feladatot ellátó házi orvos házi orvosi és/ vagy szakirányú szakvizsgával, a helyettesítő orvos szakvizsgával. Munkájukat körzetenként változóan 1 vagy 2 fő szakirányú végzettséggel rendelkező ápoló és asszisztens segíti. A betöltetlen gyermek házi orvosi körzetben a szakdolgozó a Marcali Városi Önkormányzat közalkalmazottja. Az ápolók a szakképzettségüknek megfelelően feladatukat önállóan végzik. Minden rendelő megfelel a jogszabályok által előírt minimum követelményeknek.

Az egészségügyi alapellátás részeként a települési önkormányzat feladata a házi orvosi ügyelet biztosítása is. E feladat ellátását megállapodás alapján Marcali és a Marcali Kistérség számos települése vonatkozásában a Marcali Kistérségi Többcélú Társulás látta el, többnyire az ellátási területen dolgozó házi orvosokkal kötött szerződések alapján. 2015. december 1. napjától azonban a Társulás kiszervezte a feladatellátást, vállalkozóval kötött erre szerződést. A felnőtt házi orvosok jelenleg nem kötelesek részt venni a központi házi orvosi ügyeletben mindaddig, amíg annak ellátása a Marcali Kistérségi Többcélú Társulás által kiszervezett formában, vállalkozó által megoldott.

A fogászati alapellátás szintén a Társulással kötött megállapodás alapján biztosított. Marcali tekintetében 3 körzetben, beleértve a gyermekfogászatot is. Az egyik körzet jelenleg

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

helyettesítéssel ellátott, az orvoshiány itt is gondot okoz. A fogászati alapellátást három a megfelelő szakirányú képesítéssel rendelkező orvos végzi. A Marcali Kórházat érintő fenntartó váltás miatt a korábban a Rendelőintézetben lévő fogorvosi körzetek számára új rendelők kerültek kialakításra a felújított Marcali, Rákóczi u. 6-10. szám alatti önkormányzati helyiségekben.

Házi- és házi gyermekorvosi körzetek

	Háziorvos neve	Rendelés helye(i)
I. sz. körzet (felnőtt)	Dr Vincze András	Tavaszi u. 4. és Horvátkúti u. 56.
II. sz. körzet (felnőtt)	Dr Gasparics Anna	Béke u. 26. és Gárdonyi u. 23.
III. sz. körzet (felnőtt)	Dr Czeiner Márta	Dózsa Gy. u. 52. és Bizei u. 53.
IV. sz. körzet (felnőtt)	Dr Rajnai Miklós	Tavaszi u. 13.
V. sz. körzet (vegyes)	Dr Duró Ildikó	Széchenyi u. 17-21.
I. sz. házi gyermekorvosi körzet	Dr Tihanyi Margit	Széchenyi u. 17-21.
II. sz. házi gyermekorvosi körzet	Betöltetlen körzet-helyettesítő: Dr Al Banna Ahmad	Béke u. 26.

Városi Önkormányzat saját adatai

Fogorvosi körzetek

	Fogorvos neve	Rendelés helye(i)
I. sz. körzet	Dr Kutasi Judit	Rákóczi u. 6-10.
II. sz. körzet	Dr Makai Attila	Orgona u. 5.
IV. sz. körzet	Betöltetlen körzet, helyettesítéssel ellátott: dr Kutasi Judit	Rákóczi u. 6-10.

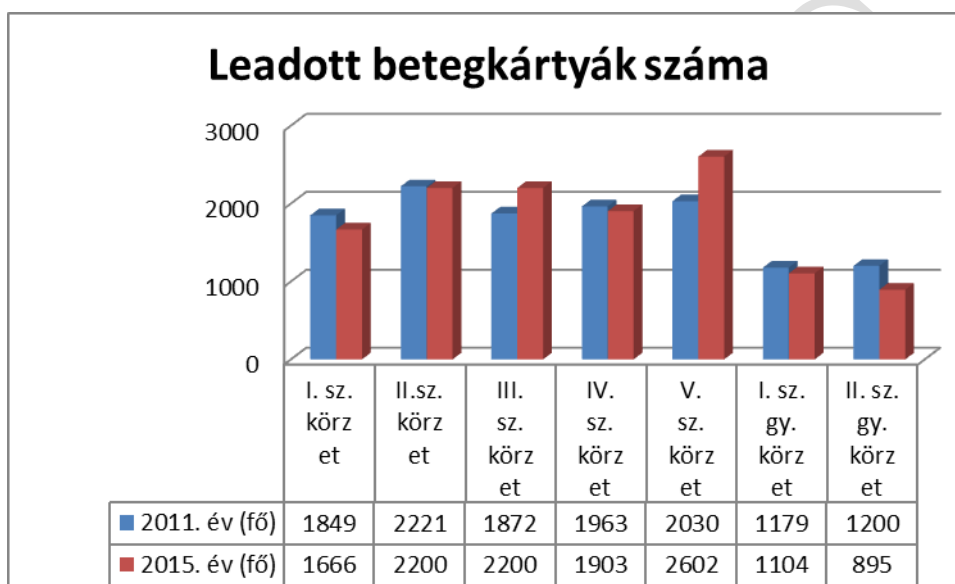

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

Városi Önkormányzat saját adatai

A háziorvosi körzetek a felülvizsgálattal érintett időszakban ugyan nem készítettek külön beszámolót a képviselő-testületnek, de a működtetésre átvett körzetek statisztikai adatai alapján a városban a legfőbb halálokok továbbra is a következők: szív- és érrendszeri, anyagcsere, emésztőszervi, légzőszervi betegségek, illetve rosszindulatú daganatok.

A háziorvosokhoz leadott kártyaszámokat az alábbi táblázat mutatja be a 2011. és a 2015. év vonatkozásában.

Háziorvosi adatszolgáltatás

4.2. Egészségügyi szak- és fekvőbeteg ellátás

Marcali egészségügyi ellátásában továbbá meghatározó szerepet tölt be a Városi Kórház, mai nevén a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktatókórház Marcali Telephelye. Az 1861-ben megnyíló és folyamatosan üzemelő intézmény korábban több, 2011 első fele óta pedig már csak egy telephelyen működő, bővített alapszakmás kórház-rendelőintézet volt. A Kórház életében a 2012. év lényeges változásokat hozott. A települési önkormányzat fenntartásából átkerült állami fenntartásba, majd 2013. február 1-jétől a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktatókórház Marcali Telephelyévé vált az intézmény. Akkor úgy tűnt, hogy a kórház marad négy alapszakmás fekvőbeteg intézmény, amely széleskörű járóbeteg szakellátást nyújt a Marcali Kistérség lakosai számára. Sajnos ez nem így lett. Az alapszakmás osztályok működtetése is veszélybe került, illetve a járóbeteg szakellátás is egyre szűkebb keretek között folyik Marcaliban. A gyermekosztály bezárása már a fenntartó változásakor, és azóta is problémát okoz, amit a többi, elsősorban a szülészeti-nőgyógyászati és a belgyógyászati osztály bezárásnak problémája is követhet, illetve követ.

A Kistérség, és elsősorban Marcali lakosai az elmúlt évek kórházzal kapcsolatos folyamatait nagyon negatívként élik meg, érthető módon. A beteg ember szubjektív biztonságérzetét is nagyban növelte a tudat, miként az alapellátásban dolgozókat is, hogy

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata 2016.

---

biztos kórházi háttér volt mögöttük. A kórház a város és térsége számára az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást a számukra elérhető módon biztosította, és ez került mára veszélybe.

II.5. A roma nemzetiség és a fogyatékkal élők helyzete

Marcaliban a *roma nemzetiség* érdekeit 1995. január 1-je óta folyamatosan, legutóbb a 2014. október 12-i nemzetiségi választások óta a demokratikusan, szabadon választott Roma Nemzetiségi Önkormányzat (4 fő) képviseli. A nemzetiségi önkormányzat évente legalább négyszer tartja ülését, vezetőjük a Marcali Közös Önkormányzati Hivatal udvari épületében lévő irodában dolgozik. A 2001-es népszámlálás adatai szerint a lakónépesség 2,7%-a, míg a 2011-es népszámlálási adatok szerint a város állandó lakónépességének (akkor 11.840 fő) 3,37%-a, megközelítőleg 400 fő vallotta magát roma származásúnak. Ez a szám azonban valószínűleg magasabbra tehető, mivel a származásukat felvállalók száma vélhetően alacsonyabb. Speciális élethelyzetükből adódóan jellemzően a mélyszegénységben élők között találjuk a magukat romáknak vallókat, a szociális ellátások igénybevétele kapcsán így róluk a települési önkormányzat szociális ügyintézői naprakész adatokkal és információkkal rendelkeznek.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció települési önkormányzati részében a fogyatékkal élők helyzetét a pénzügyi és természetbeni ellátások körében vizsgáljuk, a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások ismertetése és fejlesztésének lehetősége a Marcali Kistérségi Többcélú Társulása Szociális szolgáltatástervezési Koncepciójában található.

Marcaliban a *fogyatékkal élők* érdekérvényesítését, a társadalom életébe való bekapcsolódását civil szervezetek is segítik. A Mozgáskorlátozottak Egyesülete minden évben számos programmal, a társszervezetekkel együtt kirándulásokkal, bálokkal színesíti a tagok életét. A Vakok és Gyengénlátók Egyesülete köré egyre több ember csoportosul, akiknek az Egyesület az érdekérvényesítését könnyíti és különféle programok, ismeretterjesztő előadások szervezésével segíti életét. Az önkormányzat szociális ügyintézői az aktuális, őket érintő jogszabályi változásokról –kérésükre- előadást tartanak nekik.

A szociálisan rászorult embereknek a Vöröskereszt, a Máltai Szeretetszolgálat Marcali Csoportja és a Katolikus Egyház Karitásának Marcali Szervezete ruha- és ételadományokkal segít. A szociális szolgáltatások szervezésében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szintén részt vállal településünkön.

A szociálisan rászorult marcaliak helyzetének könnyítése érdekében az önkormányzat a civil szervezetekkel folyamatos kapcsolatban van, egymás munkáját ismerve a feltárt, jelzett szükséghelyzeteket együttes erővel igyekszünk megoldani. A civil szervezetek közül számos az önkormányzat tulajdonában lévő helyiségben tevékenykedik, vezetőik a helyi szociális ügyintézőkkel jól működő kapcsolatot építettek ki.

Mind a roma nemzetiség, mind pedig a fogyatékkal élők helyzetének részletes bemutatása megtalálható a Marcali Helyi Esélyegyenlőségi Programban (HEP), amelyet a tavalyi évben vizsgált felül Marcali Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

III. FEJEZET

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások és természetben nyújtott szociális ellátások

Marcali Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója korábbi felülvizsgálata óta eltelt időszakban a legnagyobb változáson a települési önkormányzat által nyújtott, illetve nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátásainak rendszere ment keresztül. Az Szt. 2013. január 1- jén, majd 2014. január 1- jén és 2015. március 1- jén hatályba lépő változásai alapján számos ellátás tekintetében a hatáskör a járási hivatalokhoz került, a jegyzőnek lényegében egyáltalán nem maradt a szociális ellátások tekintetében (eredeti) hatásköre.

2013. január 1- jétől az ápolási díj, a közgyógyellátás, az időskorúak járadéka került át a járási hivatal hatáskörébe a szociális ellátások közül, majd 2015. március 1- jével az aktív korúak ellátása (AKE) is. Utóbbi a jellemzően mélyszegénységben élő aktív korúak rendszeres jövedelemét pótolni hivatott ellátás. Ennek a járási hivatalokhoz kerülése számos problémát, nehézséget vet fel, amit sajnos az elmúlt időszak igazolni látszik. A nagy számú ügyfélkörnek nincs napi kapcsolata a döntéshozókkal, a változások követése lassabban zajlik, és az ellátás folyósítása is gyakran csúszik, ami ezen réteg megélhetését veszélyezteti. Sok esetben jelennek meg az ügyfelek rendkívüli támogatásokért a települési önkormányzatoknál, hogy át tudják hidalni a folyósításig terjedő időszakot.

A települési önkormányzatok hatáskörében lévő átmeneti segély és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 2014. január 1- jétől önkormányzati segély néven élt tovább, majd 2015. március 1- jétől - a megszűnt adósságkezelési szolgáltatás és lakásfenntartási támogatás, illetve az alig „egy éves” önkormányzati segély helyébe léptek a települési támogatás szabályai. A települési támogatás keretében a települési önkormányzatok rendszeres, illetve rendkívüli támogatásokat nyújthatnak. Az Szt. vonatkozó szabályai alapján települési támogatást lehet nyújtani különösen:

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.”

Mindezen fentiek alapján 2015. március 1- jétől a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó szociális pénzbeli és természetbeni ellátások a következőképpen kerültek kialakításra.

A települési támogatások között Marcaliban rendszeres jelleggel, vissza nem térítendő támogatásként a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (települési lakhatási támogatás), a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére (méltányossági ápolási díj), a gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás (gyógyszerköltségek viseléséhez nyújtott települési támogatás) állapítható meg. Rendkívüli jelleggel lehetőség - adott esetben kötelezettség (lásd Szt. 45. § (3) bekezdése)- áll fenn a települési önkormányzatok felé arra, hogy támogassák az arra rászorulókat. Az Szt. 45. § (4) bekezdése értelmében rendkívüli települési támogatásban elsősorban „azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

---

módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorúlnak.”

A települési támogatások közül a települési lakhatási támogatás főszabályként természetbeni, a rendkívüli települési támogatás természetbeni is lehet, a többi támogatás elsősorban pénzbeli.

3.1. Települési lakhatási támogatás

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez a szociálisan rászoruló háztartások számára havi, rendszeres, vissza nem térítendő támogatás adható. A települési lakhatási támogatást elsősorban természetbeni formában kell nyújtani, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti, így például villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez. Települési lakhatási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával. A települési lakhatási támogatás egy hónapra jutó összege:

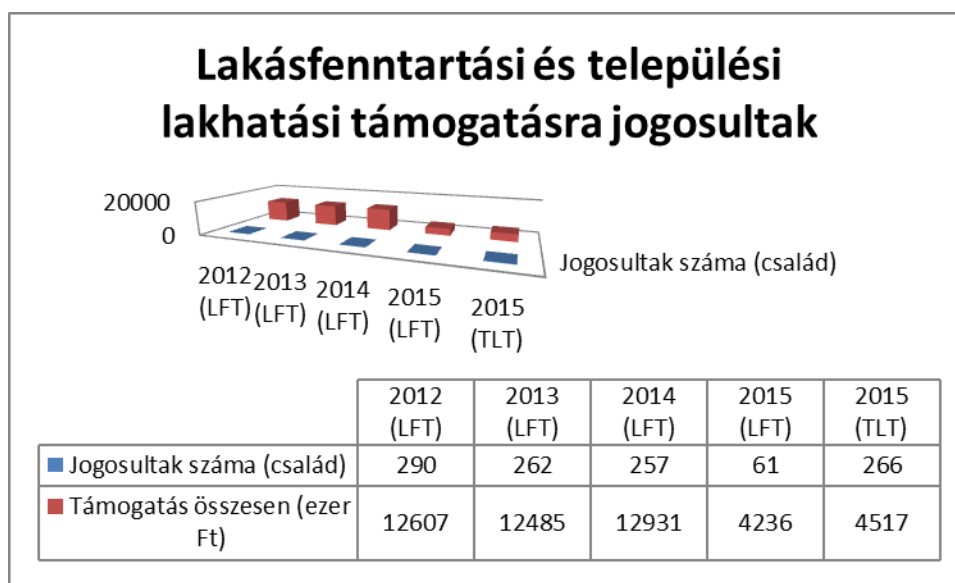
- a. a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,
- b. a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az *a*) pont szerinti mértéket meghaladja,

de nem lehet kevesebb, mint 2500 forint, és nem lehet több, mint 6000 forint azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni. A települési támogatást hat hónapra lehet megállapítani.

A 2015. évben még voltak olyan családok, akik lakásfenntartási támogatásra voltak jogosultak, és emellett már megállapításra kerültek a települési lakhatási támogatásra való jogosultságok is. Az alábbi táblázat a 2012- 2014. évi lakásfenntartási, és a 2015. évi települési lakhatási támogatásra jogosultsági adatokat mutatja be.

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Kon koncepciójának felülvizsgálata 2016.

Városi Önkormányzat adatai (saját felmérés)

3.2. Méltányossági ápolási díj

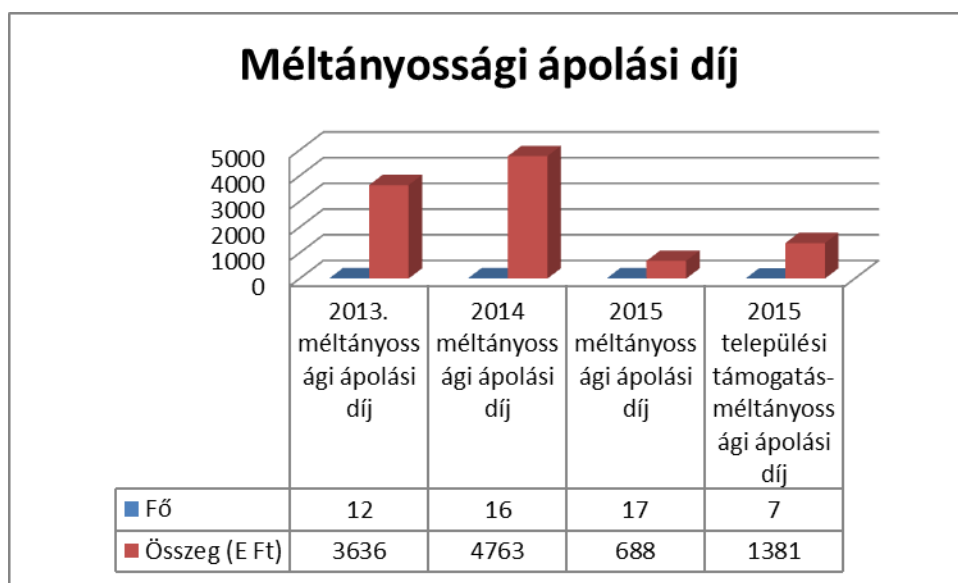
2013. január 1- jétől a normatív és alanyi jogon nyújtott ápolási díj megállapítása a jegyző hatásköréből a járási hivatalok hatáskörébe került, a méltányossági ápolási díj megállapításának lehetősége azonban maradt képviselő- testületi hatáskörben. Az ápolási díj a súlyosan beteg hozzátartozó ápolása, gondozás miatti munkaerőpiacról való kiesés ellentételezéseként, szolgálati időre való jogosultságot jelentő pénzbeli ellátás.

2015. március 1- jétől a már megállapított méltányossági ápolási díjak „kifutása” mellett a rendszeres települési támogatás egyik fajtájaként Marcaliban továbbra is lehetőség van méltányossági ápolási díj igénylésére, amelynek mértéke, tekintettel az Szt. 45. § (2a) bekezdésére, mivel összegét tekintve a mindenkori költségvetési törvényben az ápolási díjra megállapított alapösszeg 80%- át, a társadalombiztosítási jogszabályok tekintetében ápolási díjnak minősül, vagyis továbbra is szolgálati időre jogosít.

A települési támogatás vonatkozó szabályai szerint tehát a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző nagykorú személy részére havi rendszerességgel folyósított *méltányossági ápolási díj* nyújtható. A gondozás megtörténtét a házi segítségnyújtást végző intézmény gondozói végzik, így a kontroll biztosított. A méltányossági ápolási díjra jogosultak számát az alábbi táblázat mutatja a 2013- 2015. közötti időszakban.

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

Városi Önkormányzat saját adatai (saját felmérés)

3.3. Gyógyszerköltségek viseléséhez nyújtott támogatás

A közgyógyellátás méltányossági formája a közelmúltban szintén számos változást élt meg. 2013. január 1- jét követően jegyzői hatáskörben maradt, majd 2014. január 1- jétől képviselő- testületi hatáskörbe került, végül 2015. március 1- jétől pedig megszűnt. Az ekkor hatályba lépett szabályozás értelmében rendszeres települési támogatást nyújthat viszont a képviselő- testület a gyógyszerköltségek viseléséhez. Ennek megfelelően Marcali Város Önkormányzatának Képviselő- testülete annak tudatában, hogy a jelenlegi központi közgyógyellátási szabályozásba többen nem férnek bele, akiknek a havi nettó jövedelmük figyelembe vételével a havi gyógyszerkiadásuk aránya magas, lehetőséget biztosít az arra jogosultak számára havi rendszeres támogatás igénylésére.

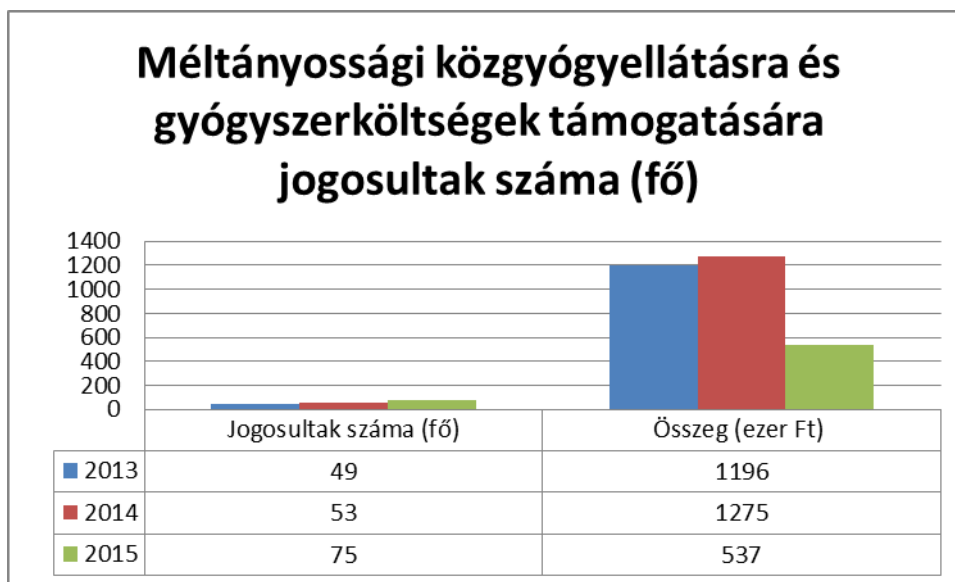
A gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított, havi rendszeres, vissza nem térítendő hozzájárulás. Nem jogosult a támogatásra az a személy, aki más jogcímen közgyógyellátásra jogosult. A gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásra az a személy jogosult, akinek a kérelem benyújtását megelőző hónapban:

- az egy főre számított havi családi jövedelemhatára az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 215%-ánál (61.275.- Ft), egyedül élő esetén 225%-ánál (64.125.- Ft) nem magasabb és nem rendelkezik hasznosítható vagyonnal, továbbá
- a társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszerköltsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 18%-át (5.130.- Ft) eléri.

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

Az alábbi táblázat a korábbi években méltányossági közgyógyellátásra, illetve a tavalyi évben a gyógyszerköltségek viseléséhez nyújtott támogatásra jogosultak számát a kifizetett támogatási összegeket mutatja be.

Városi Önkormányzat adatai (saját felmérés)

3.4. Rendkívüli települési támogatás

A rendkívüli települési támogatás, 2014. január 1-jét megelőzően átmeneti segély, majd 2015. március 1-jéig önkormányzati segély néven szereplő ellátás nagyjából azonos jogosultsági feltételeket és ellátást takar.

A jelenleg hatályos szabályozás szerint a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Ezen túl, rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

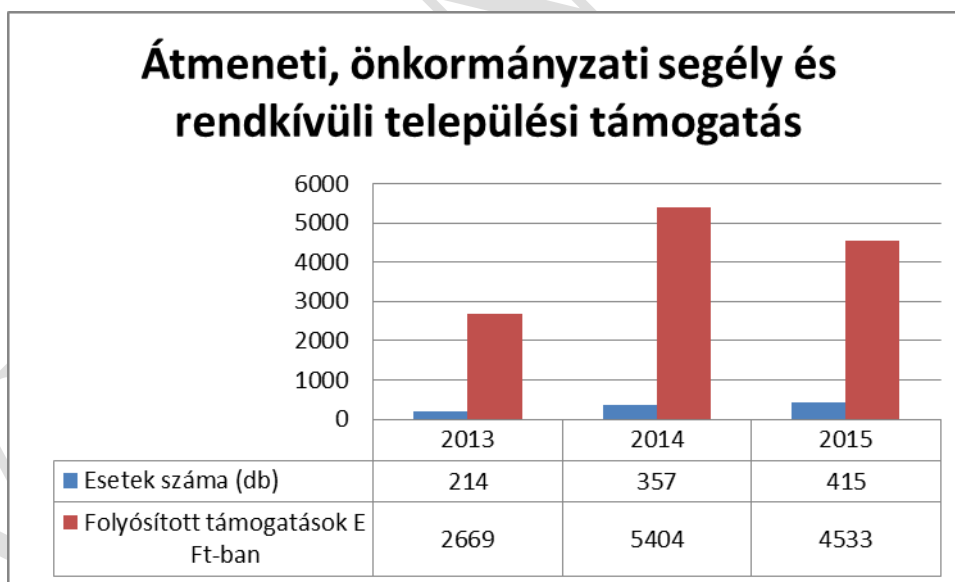
természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.

A rendkívüli települési támogatás tehát jelenleg több ellátási formát is magában foglal. Alapesete az egyszeri, vissza nem térítendő támogatás, de lehet ez, elemi kár vagy temetési költségek viselése esetén legfeljebb 100.000.- Ft összegű kamatmentes kölcsön is, illetve az egyéb más jövedelemmel egyáltalán nem rendelkező személyek számára havi rendszerességgel megállapított támogatás is.

A rendkívüli élethelyzetbe került személyek, családok számára pénzbeli vagy természetbeni támogatásként is megállapítható. Az elmúlt időszakban a gyakorlat az egyszeri támogatások összege tekintetében nagy szórást mutat a kérelmező aktuális élethelyzetére tekintettel.

Sajnos a már korábban jelzett azon probléma súlya jelentősen megnőtt, miszerint több esetben az aktív korúak ellátásának folyósítása, illetve a Nyugdíjfolyósító Igazgatósághoz benyújtott kérelmek lassú elbírálása miatt jövedelem nélkül maradnak emberek. Ezen élethelyzetet hivatott kezelni a havi rendszerességgel folyósítható települési támogatás, korábban önkormányzati segély.

Általános gyakorlat az is, hogy amennyiben valaki rendkívüli települési támogatásra nyújt be kérelmet, a család szociális helyzetét átfogóan megvizsgáljuk és amennyiben más, - akár rendszeres- ellátásra is jogosult lehet, ennek formájáról is tájékoztatjuk és a kérelem benyújtásában számukra segítséget adunk.

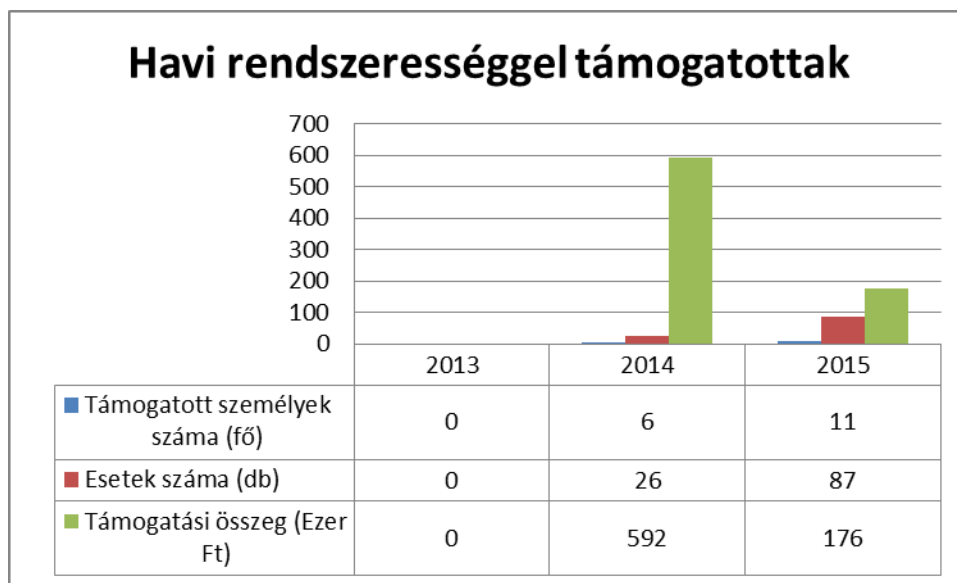
Városi Önkormányzat adatai (saját felmérés)

Az igazság azonban sajnos az, hogy a táblázatban szereplő adatok értékeléséhez hozzátartozik az is, hogy az elmúlt években bajba kerülő családok többségénél sajnos már az egyszeri, viszonylag csekély összegű vissza nem térítendő támogatás csak „csepp” a tengerben, a család súlyos, folyamatosan fennálló anyagi nehézségeit nem képes és nem is hivatott orvosolni. Azt is figyelembe kell venni továbbá, hogy a fentebb említett módon, lehet, hogy nem is ez az ellátás jelenti a nagyobb segítséget a család számára, hanem például a

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

havi szinten folyósított lakásfenntartási támogatás, netán valamelyik más, rendszeres pénzellátás igénylésében tudunk segítséget nyújtani.

Városi Önkormányzat adatai (saját felmérés)

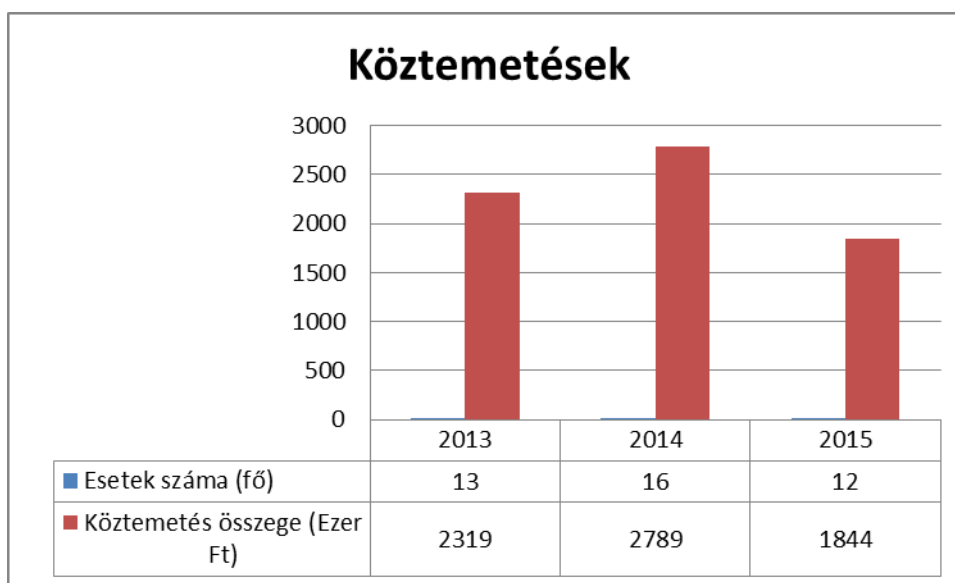
3.5. Köztemetés

Korábban a polgármester, 2015. március 1- jétől pedig a képviselő- testület önkormányzati hatáskörben köteles gondoskodni az illetékességi területén elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemetésről nem gondoskodik. A köztemetésről gondoskodó önkormányzat a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi az eltemettetésre köteles személyt. A költségek megtérítése alól felmentés adható, amennyiben váratlan és hirtelen haláleset történt, vagy ha ez eltemettető nem rendelkezik értékesíthető ingatlan-tulajdonnal vagy vagyontárggyal, illetve ha a temetés költségeinek viselés az eltemettető életfenntartását veszélyeztetné, ennek részletfeltételeit a települési önkormányzat rendelete tartalmazza.

Az a tapasztalat, hogy egyre nő azon családok száma, akik a családtagok halálesetére nincsenek anyagilag sem felkészülve, számukra már a temetési költségekhez adott vissza nem térítendő, kisebb összegű támogatás sem segítség. Egyre nő azok száma, akik semmilyen tartalékot nem tudnak erre a célra képezni, mert a bevételeiket felélik, netán az még a család megélhetésére sem elég. Az önkormányzatra egyre nagyobb szerep és teher járul ezen a téren, amit mutatnak az elmúlt évek köztemetési adatai is.

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

Városi Önkormányzat adatai (saját felmérés)

IV. FEJEZET

Megvalósítandó feladatok

A Marcali Városi Önkormányzat a koncepció jelen felülvizsgálatát követően az alábbi feladatokat kívánja megvalósítani:

- 1. Törekedni kell, elsősorban a Helyi Esélyegyenlőségi Programban nevesített célcsoportok (mélyszegénységben élők és romák, időskorúak, gyermekek, nők, fogyatékkal élők) tekintetében a szociális ellátásokra vonatkozó információáramlás javításában.**
- 2. A költségvetési források figyelembevételével a szociálisan rászorultak igényeihez alkalmazkodó szociális ellátásokat szükséges meghatározni, az igények változásával a hatályos ellátásokat felül kell vizsgálni.**

Marcali Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata 2016.

---

3. A szociális törvény aktuális változásainak a lakosság felé történő naprakész, érthető módon történő közvetítésére további csatornákat kell keresni.
4. A szociális ügyintézésben az egyén, család helyzetének komplex módon történő kezelését erősíteni kell, javítva ezzel az ellátásokhoz hozzáférés lehetőségét.

Marcali, 2016. május 17.

Dr. Sütő László s.k.
polgármester

VITAANYAG